

Handläggare: Inger Nilsson
Telefon: 508 23 305

Rapport från tillsyn år 2009 av HVB Kricagården

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har den 8 juni 2009 gjort tillsynsbesök på behandlingshemmet Kricagården. Närvarande vid besöket var från Kricagården verksamhetschefen Maria Edlund och den operativa chefen för behandlingshemmet Susanne Sahlberg. Från stadsdelsförvaltningen deltog administrativa sekreteraren Inger Nilsson. Föregående tillsyn genomfördes i maj 2008.

Huvudman för verksamheten är Krica Behandling och Utbildning AB. Tillstånd enligt 7 kap 1 § länsstyrelsen gäller tolv platser för ungdomar mellan 15 och 21 år. Den tolfte platsen är permanent men används oftast i samband med in- och utflyttning av ungdomarna.

Huvudmannen har också tillstånd för annan verksamhet som bedrivs i en fristående byggnad intill behandlingshemmet. Tillsynen av denna verksamhet redovisas i särskild rapport. I en lokal på Södermalm drivs en öppen mottagning som erbjuder psykoterapi enskilt och i grupp för unga vuxna och deras föräldrar. Huvudmannen har också träningslägenheter på några olika adresser i staden. Denna verksamhet är inte tillståndspliktig.

Kricagården har ramavtal med ett flertal kommuner, bl.a. Stockholms stad, om placering av ungdomar. Av de aktuella ungdomarna kommer en vardera från Umeå, Gotland och Dalarna, övriga från Stockholm.

Verksamheten

Kricagården vänder sig till ungdomar med psykosocial, personlighetsmässig eller psykiatrisk problematik, svårigheter som visar sig i exempelvis suicidhandlingar, ångest, aggressivt beteende, förvirringstillstånd eller depression. Ungdomar vars primära problem är missbruk eller neuropsykiatriska funktionshinder tas inte emot.

Placering på Kricagården görs huvudsakligen av socialtjänsten, men ungdomarna kan även komma genom barn- och ungdomspsykiatri. De flesta vårdas med stöd av socialtjänstlagen, men även placeringar enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) förekommer.

Behandlingen

Behandlingsarbetet på Kricagården utgår från en eklektisk grundsyn med fokus på anknytningsteori och samspel, där psykodynamiska, kognitiva och systemteoretiska tankegångar och behandlingsinslag och innefattar kontaktpersonssamtal, enskild psykoterapi, familjeterapi, bildterapi, miljöterapi samt gruppverksamhet kring olika teman.

Alla ungdomar har individuella samtal med psykoterapeut två gånger per vecka. Därutöver finns samtalsgrupp (måndagar), jagstärkande temagrupp (tisdagar) och bildgrupp (torsdagar).

Frekvensen på familjesamtalen bestäms tillsammans med familjen. Ett vanligt intervall är varannan till var tredje vecka. Eftersom man vill öka familjearbetet har tjänstgöringstiden för familjeterapeuten utökats. Under hösten 2009 planerar Kricagården att starta föräldragrupper/föräldrautbildning.

Kricagården har under de senaste åren arbetat mycket med att få mer struktur på ungdomarnas fritid, vilket resulterat i några nya aktiviteter. Veckoschema för fritiden ser nu ut så att på onsdagarna gör ungdomarna en planerad gemensam aktivitet utanför behandlingshemmet, på torsdagarna finns tillfälle att spela badminton (nytt) och att gå till idrottshallen, på fredagarna städar man, gör ärenden och har ett gemensamt fika inför helgen då flertalet ungdomar åker hem till sina föräldrar. Tre kvällar i veckan ska ägnas åt läsläsning. En gång varje eller varannan månad erbjuds något kulturevenemang (nytt). I genomförandeplanen formuleras även individuella fritidsaktiviteter för den enskilde.

Två gånger per termin ordnas familjemiddag för alla familjemedlemmar till ungdomarna. De anhöriga inbjuds också till gemensam julmiddag.

Utbildning och sysselsättning

Kricagården har samverkansavtal med utbildningsförvaltningens ESS-skolor och studie- och yrkesvägledare därifrån bistår i planeringen av utbildningsinsatser för ungdomarna. För närvarande är nio av de tolv ungdomarna inskrivna på ESS, men alla går inte dit. Av de tre övriga är en nyinskriven (skolgång planeras till hösten), en är sjukskriven och för en är planeringen praktikplats på sikt.

Samverkan med socialtjänsten

Enligt gällande tillstånd ska vården på Kricagården bedrivas utifrån den sociala lagstiftningen. Det gäller även om placeringen skett genom psykiatri och ungdomarna vårdas enligt hälso- och sjukvårdslagen. Samråd och samverkan med socialtjänsten sker därför alltid även för dessa ungdomar om de är under 18 år.

Enligt Kricagårdens rutiner hålls samarbetsmöten med socialtjänsten var sjätte vecka i början av placeringen, därefter var åttonde vecka. I genomförandeplanen bestäms hur samverkan ska ske därutöver, t.ex. per telefon eller genom veckobrev. I de fall där den unga vårdas enligt HSL görs avvikelserapportering enligt Lex Maria om det blir avbrott i samverkan med socialtjänsten.

Missbruk

Kricagården har under de senaste åren arbetat mycket åt att skapa medvetenhet och kunskap hos personalen om missbruk och att skapa rutiner för vad som ska göras när missbruk konstateras hos någon av de unga. Personalen har bl.a. fått utbildning om dubbeldiagnoser och har tagit del av de nationella riktlinjerna för missbruksvård. För att missbruk ska fångas upp i ett tidigt stadium ställs frågor om missbruk under intagningsprocessen. Vid misstanke om missbruk hos inskrivna ungdomar får den unge lämna urinprov på områdets vårdcentral, med vilken Kricagården har ett gott samarbete. Om behandlingsinsatser behövs kontaktas Maria ungdom eller Maria beroendecentrum.

Personal

Personalen består liksom tidigare av tio miljöterapeuter, fyra legitimerade psykoterapeuter och en sjuksköterska (tillika operativ chef). Många av de anställda är socionomer, medan andra har grundutbildning som psykolog, arbetsterapeut eller mentalskötare. Många medarbetare har vidareutbildning, i bl.a. psykoterapi, familjeterapi, bildterapi, kognitiv terapi samt ART.

Personalomsättningen under året har bestått i att en medarbetare (psykolog) slutat på grund av att hon fått PTP-anställning och en ny (socionom) har kommit.

Utöver den fast anställda personalen finns en barn- och ungdomspsykiatriker som konsultläkare samt ett antal timanställda vikarier. Vikarierna är oftast blivande socionomer eller psykologer, men även andra kompetenser finns.

Det system med nattjour som infördes för några år sedan kvarstår. Det innebär att en person har sovande jour och en person är vaken mellan 23.00-04.00 och har därefter sovande jour fram till 07.00.

Kompetensutveckling

Miljöterapeuterna har fått viss utbildning om neuropsykiatri. Alla behandlare har gått en 7,5 poängsutbildning i kognitiv beteendeterapi (KBT) som ordnats av Karolinska Education. Metoden har nu börjat användas i arbetet. Diskussioner pågår om att införa också motiverande samtal (MI).

Två medarbetare har gått utbildning som gett dem behörighet att utbilda övrig personal i utrednings- och dokumentationsmodellen BBiC.

Alla fast anställda medarbetare har regelbunden handledning av extern handledare. Timanställd personal har handledning en gång per månad med enhetschefen och erbjuds utbildning en gång per termin.

Dokumentation

Både länsstyrelsen och stadsdelsförvaltningen har tidigare haft synpunkter på Kricagårdens dokumentation. Med anledning av detta har Kricagården förändrat dokumentationen och har bl.a. börjat föra den i enlighet med BBiC.

Tidigare fördes anteckningar på flera olika håll men nu skrivs all den sociala dokumentationen löpande i en och samma journal. Det är den som har kontakt med den unge eller gör något som ansvarar för att dokumentera viktiga uppgifter. Genomförandeplanerna, som baseras på BBiC, ligger till grund för behandlingen och följs kontinuerligt upp vid kontaktmannasamtal en gång per vecka samt vid teamkonferenser och uppdragsmöten. Sjuksköterska och läkare för särskild hälso- och sjukvårdsjournal.

Föreståndaren menar att BBiC gett en tydligare struktur i utredning och dokumentation för både ungdomar och personal. En annan fördel med BBiC är att det tydliggör ansvar och underlättar utvärdering av insatser.

Den löpande dokumentationen finns i personliga journalpärmar för var och en av de unga. I en annan pärm, behandlingspärm, finns bl.a. basfakta om ungdomarna, aktuella beslut, behandlingsplan, placeringsavtal och bokföring av den unges egna medel.

Pärmarna förvaras i låsbart skåp på expeditionen. Efter avslutad behandling översänds dokumentationen till uppdragsgivaren. Övrig dokumentation arkiveras i tre år (för personer födda vissa datum under tio år enligt föreskrifter från Socialstyrelsen). Arkiveringen sker i ett skåp i låst utrymme på Kricagårdens expedition. Skåpet är inte brandsäkert.

Kvalitetsarbete

Sedan flera år pågår arbete med att Kricagårdens ska bli ISO-certifierat. Rutiner finns för bl.a. avvikelserapportering, klagomålshantering, medicinhantering, hot och våld och missbruk. Därutöver finns t.ex. behandlingshandbok, personalhandbok och krishandbok samt enkäter till uppdragsgivare och självskattningsformulär för ungdomarna.

Under 2007 gjordes en stor utvärdering av verksamheten i regi av Karolinska institutet. Resultatet av utvärderingen redovisades i rapport från 2008 års tillsyn.

Under 2008-2009 har en enkät genomförts till socialsekreterare som haft placeringar på Kricagården. Av 26 tillfrågade socialsekreterare var det 23 som svarade. De kritiska synpunkter som lämnades gällde problem med tillgänglighet och återkoppling till socialtjänsten.

Övrigt

Kricagården överväger att ta emot även ungdomar som utöver psykiatrisk problematik också har neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller missbruk. Diskussioner pågår därför med länsstyrelsen om vad som krävs för att verksamheten ska kunna få tillstånd att ta emot även denna målgrupp.

Sammanfattande bedömning

Kricagården har tagit fasta på de synpunkter som framförts från bl.a. länsstyrelsen och har förändrat både dokumentationen och de fritidsaktiviteter som erbjuds ungdomarna. Dokumentationen har därmed blivit mer i enlighet vad som sägs i gällande lagar och föreskrifter och ungdomarnas fritid har blivit mer strukturerad. Kricagården bedriver således ett fortlöpande utvecklingsarbete som gör att den redan höga kvaliteten i verksamheten blir ännu bättre.